SAYI 51

Haziran 1948

AKSU

GİRESUN HALKEVİ DERGİSİ

Karadaniz kıyılarında yeşillikler içinde uzanıp yatan Giresun'un yeşil dağı, yeşil ormanı ve derinliklerinde çakıl taşlarının parladığı Gedikkaya eteklerinin yeşil denizinin sembolü olan yeşil çotanaklı fındık, bu yurt parçasının tek geçim ve yegâne yaşama ve yaşatma faktörüdür.

Yeşilgireson - Matbaası
G İ R E S U N

Fiyatı
25 Kş.

Evimizin

Mayıs ve Haziran çalışması

DIL EDEBIYAT KOLU :

Şiir gecesi tertip edilmiş ve bu gecede muhtelif şairlerin çeşitli şiirlerinden örnekler verilmiştir.

Dergimizin 51 inci sayısı hazırlanmıştır.

GÜZEL SANATLAR :

Türk musikisi konseri verilmiş zengin seçme eserler dolu olan bu konser kalabalık bir davetli kitlesine 27 ve 28 Mayıs akşamları tekrar edilmiştir.

SPOR KOLU :

19 Mayıs bayramına iştirak olunmuştur. Kulüpler ve ortaokullar arası voleybol müsabakası galibi olan Lise takımına törenle kupa verilmiştir.

GÖSTERİLER :

Mayıs içinde radyofonik neşriyat yapılmıştır. Haziran içinde İngiliz Kültür heyetinin projeksiyonlu konferansları ve muhtelif filmleri Halkevi ile konferans salonunda halka gösterilmiş, son derece rağbet kazanılmıştır.

SOSYAL YARDIM :

10 Vatandaş muayene ettirilmiş ve ilâçları Halkevi tarafından temin edilmiştir.

TOPLANTILAR :

Halkevi salonunda sekiz nikâh töreni yapılmıştır.

Sayın Hilmi Uran'ın teşrifinde fındık mevzuunda tüccarlar ve alakalılarla bir toplantı tertiplenmiştir.

Haziran içinde Sayın Valimizin davetile gençlik kulüpleri ve diğer alakalıların iştirakile bir gençlik toplantısı tertip olunmuştur.

KÜTÜPHANE :

Kütüphanemize yeniden 30 eser gelmiştir.

Sayı : 51
Cilt : V

Yazı İşlerini İdare Eden
SUAT AKGÜN

Haziran
1948

A K S U

GİRESUN VE ÇEVRESİ HALKEVLERİNİN DERGİSİ

Memleket Kütüphanesi Ve GİRESUN

Yazan : Salim Süha Göksan

Amerika Birleşik Devletinin eski Cumhur başkanı namzedi meşhur (Vilki) Tek bir dünya adlı eserinde küçük, Yakutlar Cumhuriyetinden bahsederken başkentinin kütüphanesini ziyaret ettiğini, bu mini mini kasaba kütüphanesinde beş yüzbin kitap bulunduğunu kaydeder. Küçücük bir şimal kasabasında, hemde anormal ve zalim bir idare çemberinin içinde yaşayan bir diyarın bu kütüphanesi ve bu kitap yekûnu beni hayli düşündürdü. Güzel, istidatlı ve her türlü yeniliklere ve yükselişlere teşne Giresonun müstakil bir kütüphaneden halâ mahrum yaşadığını hatırladım... İçimde derin bir burkulma halinde bu hayatî ve içtimaî yokluğun acısını duydum.

Kayseride bulunduğum sıralarda Milli Eğitim Bakanlığının emrile vilâyet dahilindeki kütüphanelerin durumunu teftişe ve tesbite memur edilmiştim. İç bozkırında Giresona nazaran her bakımdan geri durumda bulunan Kayseri merkezinde üç büyük kütüphane vardır. Bunlardan birisi Vilâyet Özel Saymanlık idaresi tarafından yönetilir... Tahsisatı olan, memurları hademeleri bulunan oldukça mükemmel bir teşekkül halinde her gün halka açık bulunur. Her sene teşkilâtına ilâve yaparak zenginleşir. Öteki kütüphanelerden biriside kitap meraklısı zengin ve çok hayır sever bir zat tarafından kurulmuş ve umuma tahsis edilmiş fevkalâde güzel ve faydalı bir varlıktır. Masaları camekânları hafız kütüpleri, halıları, koltukları ve sair mefruşatı ile memleket için iftihar edilecek durumdadır. İstenilen ve ihtiyaç duyulan herhangi bir eseri kolayca alıp rahatça okuyabilirsiniz.

Her vilâyette umumi kütüphanelerin mevcut olduğuna şüphe

yoktur. Trabzonun umumi kütüphanesi Trabzona yaraşır haldedir. Samsun hususi muhasebesini bir zamanlar burada seçme ve zengin kitapları ile hepimizin tanıdığımız bir zata 20 bin lira vermek suretile kitaplarını almak istemiştir. Orduda, hatta kaza merkezi Havzada bile memur ve hademesile halkın hizmetine tahsis edilmiş resmi bir kütüphane mevcuttur. Halbuki Giresonumuzda istediğimiz kitabı bulmak mümkünmü? Halkevinin kitaplığı bile ihtiyaçlarımızın yüzde birini karşılayacak durumda değildir.

Bu hususta esaslı bir hamlenin yapılmasına şiddetle ihtiyaç vardır. Müstakil bir bina tahsisatı, işten anlar memurlar, hademeler, her halde umumi kültür konularını ilgilendirecek mahiyette en aşağı binlerce hatta onbinlerce kitabı... yazın serin ve rahat köşeler, kışın sıcak ve sükût içinde salonlar, ziyaretcilerin zevkini ve okuma iştihasını tatmin edecek engin bir ilim havası... İşte buna muhtacız... Bunun yokluğunu duyuyoruz. Bu iş Belediyenin Hususi muhasebenin, Halkevinin, Milli Eğitim idaresinin hülâsa memleketin kültür alemile ilgili bütün müesseselerin üzerine farz olan bir keyfiyettir. Amerikada köycülük tetkik eden bir arkadaşın en küçük ve mütevazi bir k ö y evinde bile mini mini fakat özlü bir kütüphanenin bulunduğunu ve bunun yatak, yorgan masa iskemle gibi evin en esaslı ihtiyaçları meyanına girdiğini görmüştür.

Kitap : medeni insanın en yakın dostu, kendisinden hiç ayrılmıyan vefakâr bir arkadaşıdır. Çok kitap okuyan insan manen çok yükselmiştir. Medeni adam, aydın insandır. Münevver insanı bol olan memleket ileri ve medeni bir mevcudiyettir. İlim, teknik, güzel sanatlar bir topluluğun admosferini teşkil eder. Bu üç unsur noksan olursa toplum için gerilik ve hüsran mukadderdir. Bu itibarla kitap okumak her fert için içtimai bir zarurettir. Bu zaruret karşısında halâ kütüphanesiz bir vilâyet merkezi görmek şöyle dursun bunu düşünmek bile insana eza veriyor...

Memleketi seven, hayırdan zevk almak istiyen zengin bir Giresonlu çıkıp umumi bir kütüphanenin maddi ve manevi temelini atamazmı? Memleketin özel hayatına ait bütün yükümserliği omuzlarına almış olan Vilâyet Genel Meclisi esaslı bir program çerçevesi içersinde bu işi halledemezmi?... Hülâsa : İnkilâplar dizmiş, harikalar göstermiş bir milletin kalkınmalar ve aydınmalar yolunda bu kadar basit bir işi başarması çok zor bir işmidir?.. Buna imkân varmıdır?... Binaenaley memleket genel kütüphanesinin kurulması için ufak bir himmete ve önderliklere lüzum vardır. Bu iş için hamle halinde bir teşebbüsü beklemek hakkımızdır...

Salim Suha Göksan

Karadenizli bir Türk kahramanı

Çengeloğlu Tahir Paşa

Yazan : R. Yavsı Ebüssüdoğlu

Bundan onüç, ondört sene eveldi. Yaz tatilinde İstanbula gittiğim zaman babamın memur bulunduğu Fatihteki (Millet) kütüphanesine bermutad devama başlamıştım. Babamın tavsiyesi üzerine (Abdurrahman Şeref) Beyin "Tarih musahabeleri„ adlı eserini okuyordum.

Rahmetli Şeref Bey bu kitabına ne güzel, cazip mevzular seçmişti, bunları kendine mahsus tatlı ve vakur ifadesiyle ne güzel anlatıyordu.

Tabiî bütün kitabı okudum. Daha muallim mektebinde iken bu gibi yazılar için yaptırdığım (müntehabat) defterime de bir hayli malzeme çıktı.

Zamanlar geçti. 23 Mayıs 1948 pazar günü idi. Radyoda (geçmişte bugün) ü dinliyordum. Meğerse Çengel oğlu Tahir Paşanın öldüğü günmüş. Buna öldüğü demeyelimde vefakâr milletinin kahramanları arasına katıldığı gün diyelim. Çünkü Türk kendisine iyilik ve fedakârlık edenleri unutmaz, buna en güzel misal; bizim de onu ölümünün 102 ci yılında unutmamız ve hatıralarını hürmet ve ibretle anmamızdır

(Kapudanı derya) yâni bahriye bakanlıklarında ve valiliklerde bulunan Çengel oğlu Tahir Paşa, Karedenizli imiş. 1829 senesinde Navarinde filo kumandanı bulunuyormuş. Muharebeden önce gemilerin limandan çıkıp açılmalarını; deniz ve kara ordularımızın umum kumandanı bulunan Mısır valisi Mehmetali Paşanın oğlu İbrahim Paşaya söylediği halde dinletememiş ve nihayet malûm olan faciadan bir iki gemisiyle yakasını kurtarıp zekâsı ve anında tedbirleriyle İstanbul'a gelmeğe muvaffak olabilmiştir.

Yunanlıların istiklâlleri için Morada çıkardıkları ihtilâl esnasında İstanbulun asayişi de bozulmağa başladığından Çengel oğlu Tahir Paşa topçubaşı, yani şehrin asayişini temine memur askeri emniyet âmiri tayin edilmiş. Onun bu tayinine kadar İstanbuldaki Rumların şehirde bir vak'a çıkarmamaları için mahalle delikanlıları sokaklarda

Sokak Kızı

Saçları rüzgârda tel-tel taranır
Etekleri biteviye uçuşmaktadır
Vel veere okur gözleri,
Kolunda cebi delik bir züppe
Deniz boyu giderler; kıyı kıyı.
-Gece geçmiş, şafak sökmek üzere-
Fısıl fısıl bir şeyler fısıldaşır
Saçları rüzkârda tel-tel taranır...

H. Bedrettin DANIŞMAN

dolaşır, nöbet tutarlarmış. Halk arasında türlü şekilde yalan havadisler çıkar, "Bu akşam falan mahallede filan olmuş„ diye zihinler gıcıklanır, herkesin huzuru kaçarmış.

O zamanlar günlük gazete çıkmadığı için hükûmet emirlerini mahalle imamlarına yazıp bekçiler akşamleyin sopalarını tırank tırank vurarak :

"Komşular, komşulaaarrr : : Bu gece camiye buyurun tenbih vaaarrr : : . . „ diyerek ahaliyi camiye davet ederler ve halk toplanınca hükûmetin emri camide imam efendi tarafından halka okunurmuş.

Çengel oğlu böyle bir emirname yazıp halka bildirmiş. Bunda; kendisinin şehrin asayişini deruhte ettiğini, ahalinin evlerine çekilerek istirahat etmelerini, yatsı namazından sonra kimsenin fenersiz sokaklarda dolaşmamasını, kat'i bir lisanla bildirmiş. Halk " Biz kendimiz bu kadar dikkatli bulunduğumuz halde yine her akşam bin türlü fenalık oluyor, bu deli herif nasıl başa çıkacak, meramı bizi kıtır, kıtır kestirmek mi?„ diye mırıldanmışlar ve evlerine dönmüşler.

Ertesi gün Çengel oğlu pürheybet Dolmabahçe önündeki karakol gemisinde, iskemlesinde oturuyor. Şehrin her tarafına memur edilen devriyeler o gece rasladıklarını tevkif ederek Çengel oğlunun karşısına çıkarıyorlar : İstintak başlıyor: Ulan sen ne diye dolaşırdın ! diye mazlumca görünen birisinden başlanıyor . Adamcağız : Efendim, karımın ağrısı tuttu, ebe bulmak için çıkmıştım. Deyince: "Söyle karına bir daha öyle münasebetsiz zamanda ağrısı tutmasın„ cevabını alıyor ve serbest bırakılmak üzre diğerlerinin istintakına geçiliyor. Ayyaş ve serseri takımından birkaçına bir temiz dayak atıp ıslattıktan sonra bir kısım eşirra takımını da bu uygunsuz heriflerin gözü önünde ve dayaktan sonra denize atıyor. Kurtulanlar semtlerine gidip Çengeloğlunun şakaya gelir takımından olmadığını, yüzlerce adamı gümbür gümbür denize attığını, bire bin katarak anlatıyorlar.

Kötüler siniyor, halka da emniyet gelmeğe başlıyor.

Üçdört gün sonra bir emirname daha camide okunuyor. Çengel oğlu burada diyorki : "Herkes kapısını açık bırakıp yatsın!. Bir tenceresi kaybolana bedel bir kazan vereceğim!„

Abdurrahman Şeref bey merhum diyorlarki: "Çocukluğumuzda ihtiyarlar bunu naklederken

Bu âlemde

Yağmur yağdı seli yok
Çamur oldu mili yok
Benim gibi deli yok
Bu alemde alemde..

Alim gibi bilgin yok
Aşık gibi dalgın yok
Benim gibi çılgın yok
Bu alemde alemde..

Sevda gibi azan yok
Maşuk gibi ozan yok
Dertlerimi yazan yok
Bu alemde alemde..

Aşk gömleği giyen yok
Yar kebabın yiyen yok
Halin nedir diyen yok
Bu alemde alemde..

KAMAN: Vahit Giray

ağızları sulanır ve merhuma gani gani rahmet okurlardı.„

§ § §

Eskiden, Akdenizdeki adaların idaresi Kapudan Paşalığa yani bahriye bakanlığına aitmiş. Çengeloğlu, konsoloslardan birini sevmez ve hoşlanmazmış, Bir gün konsolos yanına gelmiş "konsolos bey, sıhhatiniz muhtel gibi görünüyor, tebdili hava etseniz faideden hali değildir.„ demiş. Konsolos Tahir Paşanın iymasını anlıyamamış ve cevaben: "Yok ! Bilâkis sıhhatım pek yerinde, adaların havası bana pek yaradi„ demiş. Paşa birkaç defa meramını anlatmak için uğraşmışsa da konsolos ya anlamamış veya anlamak istememiş. Bunun üzerine Çengeloğlu: "Güzel amma konsolos bey beni beşyüzbeş kuruştan çıkaracaksınız, beşyüz kuruşa bir köle alacağım, sizi vurup öldürecek, sonra beş kuruşa bir ip alıp köleyi asacağım „ der. Tabii konsolosun daha ziyade ısrar göstermediği ve hemen naklini istediği muhakkak!

§ § §

Çengeloğlu İzmir'de vali iken o zamanın teşkilâtında (Redif) denilen asker isyan etmiş, hükûmet konağına doğru silâhlı olarak yürümeğe başlamışlar. Çengel oğlu vilâyet konağında oturuyormuş. Hemen yüksek üniformalarını giyinmiş , nişanlarını madalyalarını takınmış, kılıcını kuşanıp atına binmiş ve isyan eden askerin üstüne atını salıp:

" Bire yobazlar, siz Çengel oğlunu öldümü sanırsız? Utanmamısınız ? Dağılın yoksa hepinizi sopalarım„ diyerek âsi efradın içine dalmış. "Bire vurun bire tutun: „ emirleriyle ve yanındaki birkaç kavasla yarım saat içinde isyanı bastırmış.

İsyan bu suretle bertaraf edildikten sonra vilâyet konağına gelmiş , memurlar tebriklerini bildirmişler. Yalnız (Divan Efendisi) bulunan Galip Paşa; bu hereketin muvaffak bir netice vermekle beraber biraz da ihtiyatsızlık olduğunu kendisine ihsas ettirmiş. " Ya âsilerden biri elindeki tüfeği çevirip ateş etse idi„ demiş.

Bunun üzerine Çengel oğlu Tahir Paşa; kendine güvenir bir eda ile: "Çengel oğlunu ne zanne-

Bu Vatan Bizimdir

Yıl dokuz yüz on dokuz kurtlar tek tek pusuda
Kahramanlar diyarı Gazi'yi gördü suda..
Samsun'dan Erzurum'a bir baş uçtu Sivas'a
Türkler kadar.dediler başa gelen her yasa.
Türk gücü harikalar verdi harp meydanında
Zafer bir arma idi Ayşe'nin gerdanında..

Elimizde kılıçlar ne çekiç ne oraktır.
Bu mukaddes topraklar Moskoflara çoraktır.
İstanbul, Kars, Ardahan aziz toprağımızdır.
Her çağda dalgalanan şanlı bayrağımızdır.
Biz maverada sesler, Asya'dan er getirdik.
Baltacı'nın önüne Katerin'ler getirdik.
Petro'yu deli eden baltanın yarasıdır.
Türkün tarihine şan, Rus'a yüz karasıdır.
Biz yurdu maskeledik dile gelemez Hazer,
Anadolu'da yalnız Türkün oğlu Türk gezer..

Bahri Ulaş

dersiniz? Bana çevrilecek tüfeğin tetiğini çekmek için 12 manda ister„ dediği meşhurdur.

§ § §

Kısmetindir gezdiren yer yer seni
Akıbet bir gün olur yer; yer seni :

sözünün doğruluğu her kes gibi Çengeloğlunu da kendine ram etmiş, vurmak için tüfeğin tetiğini çekmeğe 12 mandalık kuvvet isteyen bu arslanı, ecel denilen ve ufak bir hastalığı bahane eden mukadder; Bosnada vali iken 1846 senesinde hayata veda ettirmiştir. Cenazesi İstanbul'a getirilerek Eyyup Sultan'a defnolunmuştur.

On sene önce bu kahramanın mezarını Eyyupta Beşinci Sultan Mehmet Reşadın türbesi civarında bulmuş ve ziyaret etmiştim. Namını hürmet ve mağfiretle anarım.

Rıza Yavsı Ebüssüudoğlu

İsterim

İsterim her zaman ismini ansam
Sevginle tutuşup, aşkınla yansam
Susuzum ; dudaktan emipte kansam
Sevginle tutuşup aşkınla yansam. .

İsterim ; Seninle başbaşa kalsam
Okşasam saçını hülyaya dalsam
Ve yahut dudaktan bir buse alsam
Sevginle tutuşup, aşkınla yansam. . .

Kaman - Vahit GİRAY

Tetkikler :

San'at ve San'atkâr

Yazan : Oğuz Özdeş

Upton Sinclaire " Altın Zincir „ kitabında, san'atı şöyle tarif eder :

"Sanat„ hayatın, sanatkâr şahsiyetinin idrak ettiği şekilde bir inikâsıdır. Bu şahsiyet başka şahsiyetlere, onlar da, his, kanaat ve tarzı hareket değişikliği yapmak suretiyle tesir eder. Büyük sanat eseri, cidden büyük ve hayati önemle bir propagandanın, muayyen bir zamandaki san'at şekline göre mümkün olan bütün teknik mükemmeliyetle ifade etmesi sayesinde vücuda gelir.„

Bu tarife göre, san'atın bir propaganda olduğu neticesine varılmaktadır. Filhakika, san'atın bazan bir propaganda olduğunu kabul etmek lâzımdır. Fakat acaba, nefse hakimiyeti vaaz eden ve zevkleri için yazan bir sanatkâr da propagandacı mıdır? Sanatın sırf güzellik olduğunu iddia eden ve hakiki güzellik eserleri vücuda getiren öyle sanatkârlar vardır ki, bunlarda asla bir propaganda gayesi görülmez. Hâl b ö y l e iken mutlaka bir propagnadadan bahsetmek doğru mudur?

Kanaatımızca, sanatkâr, propaganda yapmadan da, sıkı bir tefekkür disiplini ile, hakiki terakki yolunu bulduğu, insanları sarsan hisleri ifşa ettiği, tadabilecekleri yeni sevinçleri gösterdiği, ıztıraplarını terennüm ettiği, kanaatlarını açık ve canlı olarak verdiği zaman, ölmez bir eser vücuda getirebilir.

Issız bir adaya düşmüş sanatkârı tasavvur edelim. Bu sanatkâr yalnızdır, cemiyetle hiç bir münasebeti yoktur ve asla yazacağı eserden bir mükâfat bekliyemez. Yani böyle bir sanatkârda, propaganda gayesi mevcut olamaz. Bir takım kurnazca bahaneler bulup okuyucularını ve hattâ kendisini kandırmaya lüzum görmez. O bilir ki ıssız ve etrafı sularla çevrilmiş bir adadır, fildişi kulübede oturmuyordur, kanaatlık bir at üzerinde havalarda dolaşmıyordur.

Bu sanatkâr eser yazmaya kalkıştığı zaman, nasıl hareket etmelidir? Bir gün geminin sahi-

le yanaşacağını hesap ederek e s e r l e r i n i bir yığın mesleki yalanlarla mı doldurmalı, yoksa kendi fikirlerini yazarak, istikbaldeki Halkamı, oraya geleceklere mi bırakmalı?

Şüphesiz ikincisi tercih edilmelidir.

Fakat bu defa da karşımıza başka bir mesele çıkıyor. Acaba gelecek için yazılan eser, istikbalde sevilebilecek mi? Hoşa gidecek mi? Ne dereceye kadar gidecek? Ve ne kadar devam edecek? Bu cihetten hakikaten düşünülmeye değer. Her gün yüzlerce eser doğuyor. Aynen bir çocuk gibi. Cemiyet ya o çocuğu besleyip büyütür veya aç bırakır. Bu takdirde çocuk ölmeye mahkûmdur.

Volter b i r eserinde şu acı tabiri kullanır :

"Gelecek nesillere gönderilen mektuplar, nadiren adreslerine varırlar.„

Sanat, sosyal hadiselerdeki değişmeler karşısında, en hassas olan ideoloji şeklidir. Sanatkâr ise, hayatın karmakarışık hadiselerini sanatın kalburundan geçirir, en mühim, en enteresan olanları ayırır ve onlara yeniden hayat verir. Sanatkâr hayatı bir filezof gibi i z a h etmez, daha doğrusu teşrih ve tefsir etmez. Filezof hadiseleri mevhumlarla öğretir, sanatkâr ise şekillerle seslerle, renklerle veya yazı ile aksettirerek izah eder ve bu izahı yaparken de hayatta anlamadığımız ve bundan dolayı beğenmediğimiz şeyleri bize sevdirir.

Diğer bakımdan sanatkâr mükemmel bir mukallittir. Usta sanatkâr mukallit değilmiş gibi görünür. Bununla beraber sanatkârı bize bağlıyan, bu taklit edişi değil, samimiyetidir. Sanatkâr ancak bize söylediğinin samimi olduğuna inandırdığı takdirde alkış toplıyabilir.

Sanatkâr, hayatı bütün varlığıyle, bütün uzviyetiyle sevmelidir. Fakat hayata karşı hakiki sevgi, onun yalnız iyi taraflarını yaşamak, yalnız iyi taraflarını görmek suretiyle tecelli etmemelidir. Hayatı güzellikleriyle olduğu kadar, bütün azaplariyle de öğrenmek, tanımak ve görmek ister.

Sanatkâr ıztırap çeker. Bu ıztırapta, h a y a t ı istediği gibi görememek, istediği kadar sevememek bahtsızlığından gelir. Onun için, bu ıztırap kahredici değil, ümit ve kuvvet verici, asil bir ıztıraptır. Asla sanatkârı ümitsizliğe ve bedbinliğe sürüklemez.

Temenni edelim ki, ilerisi için büyük ümitler beklediğimiz yeni nesil de, ancak büyük sanatkârlarda olan bu hassalara malik olsunlar ve bu büyük sevgiyi bize bol bal versinler.

Oğuz Özdeş

Fındık Üzerine Rapsodiler

Yazan : Kemal Peker

Yeşillikler içinde gayıp olmuş köy, fındık bahçesi kenarında penceresi güneşe açık dört kalın direk üstünde üç, beş basamaklı; Budda mâbedine benziyen serendi, rayihası baş döndüren misket ve karasüt elmaları, kadirusta armutları ve çerezlik sütlü fındıklar.

İşte Karadeniz köy hayatının başlıca dünya nimetleri...

Bin bir çiçek üsaresinden alındığına şüphe edilmiyen bal, nasıl kendisini yoğuran arının malı ise, kültürel yaradılış kökleri Çin'e dayanan fındığın da has ve öz vatanı Karadeniz kıyılarıdır.

Ay çiçeği nasıl hep güne bakarsa, Karadeniz bölgesinin bir, birbuçuk milyon halkı da hemen hemen fındığa öyle bakar.

Güneş tabiatı nasıl diriltir, tazelendirirse, fındık da Karadeniz bölgesi halkını öyle sevindirir ve güldürür.

Fındığa kıral mahsul diyorlar; çünkü bölgenin baştacı, tek mahsulüdür diye. Fındığa gelin fındık da diyorlar; çünkü çok yıllar fiat bulma ve sürüm yapma güçleşince, gelin kadar nazlı ve lüks bir ürün olduğu için.

Virgiliüs'ün Rüstai şiirlerinde çoban sevgilerinin büyük bir şahidi ve delili gösterilen fındık eski Türkler indinde de mukaddes bir meyve ve sulh timsalidir. Yunan mitolojisine ise Ticaret Tanrısının asası olarak girmiştir. İtalyanların halk dilinde de fındık çeşitleri azizlerin adlarile anılır.

Karadeniz kıyılarında yeşillikler içinde uzanıp yatan Gireson'un yeşil dağı, yeşil ormanı ve derinliklerinde çakıl taşlarının parladığı Gedikkaya eteklerinin yeşil denizinin sembolü olan yeşil çotanaklı fındık, bu yurt parçasının tek geçim ve yegâne yaşama ve yaşatma faktörüdür.

Tabiat Gireson'da bir şiir ve güzellik durağı olmakla beraber, ayni zamanda bir imalâthanedir de. Fakat köylü hiçbir zaman bu imalâthanenin hakiki işçisi olmuş değildir.

Fındık, Ordu ili için çeşitli ve bol ihraç ürünleri arasında, menbaı kurumıyan, kaynağı sönmeyen destekleyici bir mahsuldür.

Trabzon'un foşası, Görele'nin sivrisi, Keşap'ın bademi, Gireson'un yağlı tombul'u, Ordu'nun ikiz fındıkları, kış gecesi aile sofralarının baş köşesini tutan, yiyimi hoş, çeşnisi nefis en güzel çerezliklerimizdir.

Dünya ölçüsünde istihsalin büyük bir çoğunluğunu % ellibeş, altmışbeş ile elimizde tuttuğumuz fındık mahsulünün, Türk ekonomisinde olduğu kadar, önümüzdeki yıllarda Türk edebiyatında da geniş çapta yer alması, altın getiren bu mahsulü (döviz) bir fındık altınına çevirmenin tek reklâm yoludur.

19 Mayıs 1919

- Faik Salim Özyurt'a -

Çalkalanır yer gök, tarih dize gelir,
Biz Oğuz boyları Türküz, Türk oğlu Türk !.
Bu yurda göz koyan, azapla can verir,
Biz Oğuz boyları Türküz, Türk oğlu Türk !.

Bütün Türk milleti, Türklüğe taparız,
Hürriyet uğrunda, şana şan katarız.
İhtilâl yaratır, inkilâp yaparız,
Biz Oğuz boyları Türküz, Türk oğlu Türk !.

19 Mayıs ki, Türklüğün şanıdır. .
Bu gün Türk oğlunun, en mutlu anıdır. .
Türk : yurdun kölesi, yurt onun canıdır. .
Biz Oğuz boyları Türküz, Türk oğlu Türk !.

M. İsa KARACa

Fors major mahsul noksanlığından doğan buhranlar hariç tutulursa, doğu Karadeniz kıyılarının kalkınması; verimden kalmış fındık bahçelerinin yenilenmesi, istihsalin artırılması, maliyetin ucuzlatılması ve müstahsilin faal bir hale getirilmesile mümkün olabilir.

Ağaçların fındık, bağların üzüm, tarlaların mısır yetiştirmesile sağlanacak refah,/ ancak toprağı verimli kılmak ve bir sütana haline koymakla kabil olacağına inanıyoruz.

Dünyanın doğuşile yaşıt ve çağdaş, ilk insanların gıda maddelerinden biri olan fındık, bizde çok az bilinen ve yenilen bir kuru meyvedir.

Sulh yıllarında istihsalin dahildeki istihlâki % üç, beşi geçmez, harp yıllarında ise bu miktar % otuz, otuzbeşi ancak bulur.

Denilebilirki, bölgenin birçok yerlerinde bugün fındık bahçesi yoktur, fındık ormanı vardır. Gerekli fındık ziraatı yoktur, fındık devşirmesi vardır.

Karadeniz köylüsü daha çok, daha üstün üretme savaşına hız vermedikçe bu çevrenin iktisadî kalkınması için yapılacak gayretler, sarfedilecek emekler, israf edilmiş sayılabilir.

Görülüyorki, istihsâl için yalnız toprak kâfi gelmiyer, plânlı sistemli ve bilgili çalışmak da istiyor. Topyekûn ele alınmıyan konular verimsiz ve ham toprağa atılan tohumlar gibi gelişmesi de çelimsiz oluyor ve bu gidiş hayatın dinâmizmine uygun düşmuyor.

NOT : 1923 den 1939 za kadarki dünya fındık istihsâl rekoltesindeki ortalama yerimiz % ellibeştir. Harp yılları içinde fındık bahçelerinin bakımsızlığı yüzünden ve fındık mahsulünün lâyıkile değerlenememesinden ve bazı fındıklıkların da sökülüp mısır tarlası yapılmasından, istihsalimizin dokuz milyon kadar gerilediği bir vakıadır.

(Büyük Türk Destanı : Oğuzlama !) dan

Tanrı, ırz düşmanlarını her zaman belâlandırır

Yazan : Basri Gocul

Aydın günlere ermeyesi ırzı kırık kâfirler, umulmadık bir baskın neticesinde ele geçirdikleri Alplarbaşı Kazan Bey'in eşi Boyu Uzun Burla Hatun'a eğlenti derneğinde şarap sundurmak ardınca beğenilmez işler eylemek düşüncesindedirler. Düşüncesindedirler amma, Burla'yı, birlikte bulunduğu ince belli kırk güzel kızın arasından ayırmak mümkün değildir. Bunun için : Zindandaki oğlu Uruz'u öldürüp parcalıyacaklar, kaba kaba etlerinden tavalar dolusu kavurma yapacaklar, hepsine birden aş yerine vereceklerdir. Bir ana, gözgöre oğul etini yiyebilir midir? Elbet ki, yiyemezdir ! Burla, böylelikle seçliverecekdir.

İşte, Uruz kanaraya (Mezbaha) iletilmiştir; asılacağı ağacın altındadır. Zavallı, ağaca karşı ağlamaklı ağlamaklı ünler :

SÖYLEME

**Sendedir Medine'nin öpülesi eşiği ;
Sendedir Hasan ile Hüseyin'in beşiği !**

**Sendedir kılıçların kılıcı Zülfekâr'ın
Tutulduğu ak kabza, girdiği savatlı kın !**

**Görmektesin, çevremi kuşatan şu alçaklar
Sana asacaklar da benden öç alacaklar.**

**Asacak oldukları dalını yere indir,
İndir de kutlu ağaç, Oğuzları sevindir!..**

Ağaçtır bu! Halden anlar mı?!.. Uruz, artık ölümlük sözlerini söyler :

SÖYLEME

**Doyunca binemedim; atıma yazık !
Bellenmeden batacak; adıma yazık !
Bir düşman kesemedim; andıma yazık !**

**Murada eremedim; adağa yazık !
Oklarımı taşıyan sadağ'a (*) yazık !
Atamı avlandıran Akdağ'a yazık !**

**Lâpa lâpa kar yağsa yaza kalmaz ;
Yapağılı gök çimen göze kalmaz ;
Kâfirler ! Ettiğiniz size kalmaz !**

Bu aralık kılıcı öpülür Alplarbaşı Kazan Bey ile sapanı öğülür Çobanlarbaşı Karacuk imdada yetişirler. Ortaksız Tanrımız, namus düşmanlarını belâlandırır.

(*) Sadak — Ok torbasi, okluk

Bir Hintli Filozof

Yazan : Kâzım Tacal

Hayatımızda çok defa, hadiseler bizi tazyik ettikçe hayata bir kuş olarak gelse idim, yahutta bir balık olarak gelse idim, ve daha da bunalmış isek, artık en hâkir gördüğümüz bir mahlûk olarak gelse idik diye dövünürüz. Fakat, buhran devresi geçtikten sonra herşey unutulur ve yine gözlerimizi daha yukarılara doğru çeviririz. İşte, bu olay ile çok ilgili bir Voltaire hikâyesi : Artık söz Voltair'indir.

Seyahatlerimde, zekâ dolu, çok bilgin ve makul bir adam olan ihtiyar bir Brahman'a tesadüf ettim; hem zengin ve ayni zamanda da çok hâkim idi; zira, hayatta hiçbir şeyden mahrumiyet çekmediğinden, kimseyi aldatmak ihtiyacı duymuyordu. Ailesi, ona hoş görünmek için çalışan üç kadından terekküp ediyordu. Karıları ile meşgul olmadığı zamanlar felsefe ile uğraşıyordu.

Güzel bahçelerle çevrili evinin yakınında, aptal ve oldukça fakir, ihtiyar ve dindar bir Hintli kadın oturuyordu. Birgün Brahman bana : "Dünyaya gelmese idim daha iyi olurdu„ dedi. Sebebini sordum. Cevap verdi: "Kırk senedir okuyorum; bu, kaybolmuş kırk senedir. Başkalarına öğretiyorum, kendim bir şey bilmiyorum; bu, ruhumda o kadar alçalma ve hoşnutsuzluk hasıl ediyor ki, hayat bana, tahammülsüz bir hal alıyor. Doğdum, bir zaman içinde yaşıyorum ve zaman nedir bilmiyorum. Hakimlerimizin dediği gibi, kendimi iki ebediyet ortasında bir nokta olarak buluyurum ve ebediyet nedir bilmiyorum.

Maddeden teşekkül ettim; düşünüyorum, kendi kendime, bu düşünceyi hasıl edenin ne olduğunu asla öğretemedim. Müdrikim, yürümek ve hazmetmek veya kafamla düşünmem, elimle bir şey tutmak gibi basit bir hassemidir bilmiyorum. Bence, sade düşünce prensibi meçhul değil, hareketlerimin prensibi de ayni zaman da benden saklı, niçin varım bilmiyorum. Bana, hergün bu hususlarda sualler soruyorlar, cevap vermek lâzım; söyleyecek neyim var; çok konuşuyorum ve bu kadar konuştuktan sonra da kafam alt üst olmuş. Adeta kendi kendimden utanıyorum.

Bana, muhterem peder, fenalık yer yüzünü nasıl kaplar, bunu bize anlat diyorlar. Ben de, en aşağı, bana bu suali soranlar kadar sıkıntıdayım. Çok defalar onlara, dünyada iyiliğin daha çok olduğunu söylüyorum; fakat harpde vesairede zarar görenler ve hatta ben, buna asla inanamıyoruz. Merakımdan ve cehlimden yorgun, evime çekiliyorum. Cehaletimi iki misli artıran eski kitaplar okuyorum. Dostlarımla konuşuyorum; bazıları, hayattan zevk almak, insanlarla eğlenmek lâzımdır diyorlar; birşeycikler bilgini zanneden bazıları da, acaip fikirler arasında kendilerini kaybediyorlar. Bütün bunlar, iztırabımı artırmaktan başka bir işe yaramıyor. Nereden geliyorum? neyim? Nereye gideceğim ve ne olacağım? Bütün bunları bilmemek yüzünden ümitsizliğe düşüyorum.„

Bu iyi adamın hali bana hakikaten dokundu; hiç kimse, bundan daha hâkim ve daha dindar olamazdı. Şuna karar verdim ki, bu derece bedbahtlığı, idrakindeki ışık ve kalbindeki fazla hassasiyetten ileri geliyordu.

Ayni gün, komşusu ihtiyar kadını gördüm, ona ruhunun nasıl meydana geldiğini bilmemekten istirap duyup duymadığını sordum. Sadece, sualimi anlamamakla kalmadı, hayatında hiç bir defa, Brahmanı üzen noktalar üzerinde düşünmemişti bile. O bütün kalbile, Vişnu'nun istihalesine inanıyordu. Yıkanmak için bir damla Ganj suyu, onu dünyanın en bahtiyar insanı yapmağa kâfi idi.

Bu fakir mahlûkun saadetine hayran, tekrar filözofun yanına gittim ve ona dedim : Kapunuzun eşiğinde oturan, hiç bir şey düşünmeyen ve mesut yaşayan bir ihtiyar karşısında, bedbahtlıktan nasıl utanmıyorsun?

Bana hakkın var dedi. Kendi kendime, yüz defa, komşum kadar aptal olsam tamamile bahtiyar olacağımı söyledim; fakat, böyle bir saadeti de arzu etmem.

Neticede, bu cevap bende daha büyük bir intiba uyandırdı. İyice düşündüm ve sonunda ben de aptal olmak suretile saadeti kabul edemedim.

Mes'eleyi filozoflara da açtım, hepsi fikrime iştirak ettiler. O halde, mes'ut olmanın neye mütevakkif olduğunu düşünmede müthiş bir tezat var. Zekâ sahibi olmak veya aptal olmak ne ehemmiyeti var? Mevcudiyetlerinden emin olanlar, saadetlerinden emindir. Fakat düşünenler, iyi düşündüklerinden emin değiller.

Hiç olmazsa fenalığı azaltmak için, his sahibi olmamak lâzım gelecek dedim. Her kes de ayni fikirde oldu, fakat bu esnada mes'ut olmak için aptal olmak pazarlığını kimse kabul etmedi.

Hikâye

O Kız

Yazan : Ali Baytok

Aşağıdaki hikâyeyi bir dostum anlatmıştır.

Bir çok insanın hayatı gibi benim hayatım da bir romandır. İşte o romandan bir parça :

Yaz gelmiş, okullar tatil olmuştu. Sevincime son yoktu. Çünkü hem sınıfı geçmiştim, hemde Kırşehir'e amcamın çiftliğine gidecek, yüzünü görmediğim amcamı, eşini ve çocuklarını görecek, tatili orada, onların yanında, o yeşillik diyarında, cennet şehirde geçirecektim.

Kısa bir hazırlanmadan sonra yola çıktım. İstanbul, Ankara ve nihayet işte Kırşehir. Otomobilimiz duruyor. Gelenleri karşılıyanlar arasında biri de bana doğru koşuyor. Bu amcam.. Birbirimizi resimlerimizden tanıyoruz. Sevinçle birbirimize sarılıyoruz. Bizi alan bir taksi biraz sonra çiftliğin önünde duruyor.

Vakit akşam. Hava yavaş yavaş kararıyor. Çiftliğin kapısında dört karşılayıcı daha buluyorum. Amcam, eşi ve üç kızı neş'eyle hep beraber eve giriyoruz. Pencereden şehrin görülen bir kısmını seyrediyorum. Bağlar, bahçeler, ağaçlar. Her

---

Fakat, iyi düşündükten sonra, öyle görülüyor ki, saadette akıl aramak, bu da akılsızca bir iş oluyor. Pek iyi, ohalde bu tezadı nasıl izah etmeli?

Voltaire'in bu fikirlerine bizden de bir halk hikâyesi ekleyelim. Yazın yakıcı sıcağında, sırtına yüklediği odunların altında iki büklüm yere çöken ihtiyar oduncu, Azrail! neredesin? diye feryat ediyar. Tesadüf olacak ya, Azrail'in anlaşılan başka işi yokmuş, hemen ihtiyarın karşısına dikilmiş, İşte buradayım, ne istiyorsun? İhtiyar, şaşkın, şey demiş, ne olursun şu odunları sırtıma kaldırsana.

Kâzım TACAL

yer zümrüt gibi.

Yemekte, gözlerim bir ışık hüzmesile kamaşıyor. Başımı kaldırarak bakıyorum. Karşıma amcamın büyük kızı Emel oturmuş. Gülümsüyorum. O da gülümsüyor. Mahmur gözleri bir kat daha mahmurlaşıyor, eşsiz güzelliği biraz daha artıyor. Mesteden bir koku duyuyorum. Bu onun kokusu. İçimde tatlı bir heyecan hissediyorum. Yemek müddetince her şeyden çok beni o çekiyor. Neredeyse yemeği bile unutacağım. Şakrak sesi kalbime doluyor. Orada yeni yeni duygular yaratıyor.

Gece onun hayali ile başbaşa kalıyorum. Ta sabaha kadar bu hayalle yaşıyorum. İçimdeki duyguların manası şimdi meydana çıkıyor :

Onu seviyorum. Hemde çılgın gibi. İlk aşkımın bütün ateşile, gençliğimin bütün heyecanile seviyorum.

Günler, ona olan sevgimi bir kat daha artırarak gelip, geçiyor.

Bir hafta sonra.

Babası Emel'e beni çiftliği gezdirmesini söylüyor. Belli etmemeğe çalıştığım bir sevinç duyuyorum.

Evden yavaş yavaş uzaklaşarak çiftliğin bahçesini geziyoruz, Dönüp ardıma bakıyorum. Ev uzaklarda kalmış. Etrafımızı ağaçlar kaplamış. Yeşillikler arasında başbaşayız. Artık heyecanımı ve fikirlerimi zaptedemiyorum. Onda aşkımı anlatıyorum. O da benim kadar heyecanlı. Dolgun göğsü heyecanla titriyor. Sözlerime seviniyor. Ilık nefeslerile birlikte kulağıma : "Bende seni seviyorum. Hemde çok seviyorum." diye fısıldıyor. İkimizde memnunuz. İkimiz de mes'uduz. Dönmeden bir buse bizi birbirimize daha çok bağlıyor. Dudaklarım onun ateş dudakları arasında eriyor.

O günden sonra fırsatlar yaratarak çiftliğin bahçesinde buluşuyoruz. Sonsuz aşkımızdan, kuracağımız mes'ut yuvadan, istikbalden ve istikbâldeki güzel günlerden bahsediyoruz. O başını göğsüme dayıyarak : "Mes'udum, çok mes'udum." diyor. Dallarda bülbüller ötüşüyor ve ben onun doyulmaz güzelliğini seyrediyor, lepiska saçlarını okşuyorum.

Dört ay rüya gibi geçmiş ve ayrılık zamanı gelmişti. Yola çıkmadan bir gün önce onunla yine bahçede buluştuk. O. "Mektebimin biteceği iki yılı sabırsızlıkla bekliyeceğini, ilk aşkı tattığı beni hiç unutmayacağını" söylüyor, ayrılığıma güzel gözlerinden inci gibi dökülen yaşlar arasında: "Unutma!. Sende beni unutma!." diye fısıldıyordu. İki yıllık ayrılığa üzülen kalplerimiz teselliyi dudakların birleşmesinde buldu. Göğsü göğsümde, dudakları dudaklarımda birkaç dakika kaldı. O da benim gibi bu anın bitmesini istemiyordu.

Vedalaşmadan sonra yola çıktım. Yeşil ve sakin Kırşehir-

den, şirin yuvadan ve bilhassa ondan ayrılmak bana çok zor geldi.

İki yıl sonra...

Emelin aşkıyle gece, gündüz yaz, kış durmadan çalışarak okulu bitirmiş ve 150 lira maaşla bir vazifeye tayin edilmiştim. Babamdan, amcamı göreceğim geldiğini söyleyerek izin aldım. Maksadım amcamdan Emel'i istemekti.

Yine bir akşam vakti Kırşehir'e vardım. Sevincim sonsuzdu. Çünkü artık ona, Emel'ime kavuşacaktım. İlk işim amcama koşmak ve Emel'le evlenmek istediğimi söylemek oldu. Amcam önce bu damdan düşme istek karşısında şaşırdı ve sonra zenginlikten doğma gururla:

"Ben kızımı 150 lira maaşlı bir adama vermem„ diye kükredi.

Milyoner amcamın gözü milyonerlerdeydi. Emel'le birbirimizi sevmemiz onu düşündürmüyordu bile ve kızını kendi gibi bir zenginin oğluna vermek istiyordu. Zaten babam da Emele olan sevgimi anlamış ve benim onunla evlenmemi bilmem neden istemiyordu. Seven iki kalp, iki babanın inatları yüzünden birbirine kavuşamamıştı.

Kırşehir'den göz yaşları içinde ayrıldım. O da benim gibi hıçkırıyor, talihsizliğine ağlıyordu.

Aradan yıllar geçti. Gelip giden arkadaşlardan onun kimseyle evlenmediğini, yalnız beni düşündüğünü, benim için göz yaşı döktüğünü, fakat bu göz yaşlarının sözünden çıkamadığı kalpsiz babasını yumşatmadığını öğrendim.

Seneler benim kalbimdende onu silemedi. Onun aşkiyle yandım, tutuştum. Çaresizlik içinde kıvrandım. Bende onun gibi babamın sözünden çıkamadım. O kız, o ilk ve son sevgilim, gönlümde daima yaşadı ve yaşıyacak.

O kız benim herşeyimdi.

Ali Baytok

ANNE

Çırpınan bir kuşum sert dikenlerde,
Ararım seni ben, sarı çöllerde,
Hastayım, hasretin bir sızı bana,
Parlayan gözlerin bir ışık bana...
İçimde bir sızı bu sensin anne,
Namusum, şerefim hep senin anne,
Ararım; bu ruhum karanlık oldu,
Nağmem bu mısrada nihayet buldu.

Şahap İNAN

Gurbet Hikâyeleri

Nasıl Evlenecektim?

Yazan:
İbrahim Aktan

AZİZ OKUYUCULARIM.

Fırsat düşdükce sizlere gurbet hayatımın nakle değer taraflarını bu sütunlarda hikâye edeceğim. Bunlar ne bir hayal mahsulü, ne de mevzu kıdlığından dolayı ele alınmış şeylerdir, her cümle bir hakikatin ifadesi, her yazı bizzat yaşadığım hadiselerin retuşsuz ve edebiyatsız canlı bir sahifesidir. Diyeceksiniz ki, gurbet mutlaka bir roman veya hikâye mevzuumudur ki onda yazılacak taraflar arıyorsunuz? Hayır, öyle söylemeyiniz, içinizde benim gibi 7 - 8 senedir tek başına vilâyetlerden nahiyelere, şehirlerden kasabalara kuru bir hazan yaprağı gibi savrulmuş kimseler varsa, gurbetin bazan gülünç ve keyifli, bazan da ne acı ve hazin tesadüflerle dolu bir alem olduğunu görmüşlerdir. Bilhassa onu benim yaşımda, toy denecek bir yaşta tadanlar için gurbet hiç şüphesiz roman mevzuu olacak kadar acı ve tatlı bin bir hadisenin içinde dipdiri yattığı bir alemdir.

Ben de başladığım bu yazı serisinde sizlere o alemin kalbur üstünde kalan bazan komik, bazan acıklı taraflarını, küçültülmüş, roman komprimeleri halinde sunmağa çalışacağım.

Bu yazıda onlardan "Nasıl evlenecektim„ isimlisini okuyacaksınız.

Bir tarih (E) şehrinde bulunuyordum. Çalıştığım müessesenin adedi otuzu geçen memurları arasında en genci bendim ve tek bekâr memur vasfını taşıyordum. Şubemizi ayıran odada birlikte çalıştığımız arkadaşlardan, eski Babıali tipi kalender masa amirimizden maadası ihtiyar denemiyecek kadar genç, iyi kabli, nekre ve hatırnaz kimselerdi. Heray mülhakattan gelen hesapları sıkı bir iş birliğile tetkik ediyor ve bunların postaya tevdii işini, hemen on günde ikmal ederek, artık gelecek ayın ayni gününe kadar serbest kalıyorduk. Yapılacak iş kalmayınca bir odada nasıl vakit geçirilir ? Gelsin kahveler, açılsın sohbetler; tarihten, siyasetten kaynatıp duruyorduk. O sıralarda Yunan ihtilâlı, İtalyan - Habeş harbi de devam ediyordu ki hiçte mevzu sıkıntısı

çekmiyorduk. Bu serazat çalışma hayatımızda hoşa gitmeyen iki endişemiz vardı : Biri baş amirimiz; diğeri de biraz evvel bahsettiğim Babıali bakiyesi, sarkık göbekli, filozof tipli masa amirimizdi. Baş amirimizin, o zamanki müşterek telâkkimize göre şiddetle, tenkid ettiğimiz fena bir itiyadı vardı : O da kapılarını daima aralık bıraktırır ve günün hemen her saatinde gözlerini bu kapı aralıklarına dayayarak kimin ne yaptığını tarassut ederdi. İhtiyar masa amirimiz, öyle pek çekindiğimiz mühim bir amir olmamakla beraber, fakat bu zatın da, aldığı Babıali terbiyesinin tesirile midir, nedir, garip bir mizaci vardı. Çok defalar sohbetlerimize iştirak eder, korkunç hafızasının kırk anbar mesabesindeki hazinesinden bize merakla dinlettiği tarihi vak'alar, fıkralar anlatarak seviyemize iner, bazen da ortada hiçbir sebep yokken kızar, köpürür, küplere binerdi. Fakat ne garibdir ki, bu zatın hiç memnun olmadığımız bu manasız tehevvürlerini, dondurma, limonata, çay, kahve gibi ikramlarla yatışdırmak mümkün olurdu. Hele bir gün, Tayyar ismindeki bir arkadaşla aralarında komik bir gavga geçmişti. Nasıl oldu, bilmiyoruz. Yavaştan başlayan münakaşa birden büyüdü. Sesler yükseldi. Sahte, somuncu bir boksör gibi havada salladığı küçük, etli yumruğunu hızla masaya vurarak :

— Vay Tayyar, dedi, sen benden korkmıyor musun?

Biz içimizden kıs kıs gülerek sahneyi takip ediyorduk. Tayyar bu komik fırsatı kaçırır mı hiç : Aman efendim, dedi, sizden korkmamak mı, buna nasıl cür'et edebilirim? Velinimetim, hocam Tayyar size kurban olsun. Değil karşılık vermek, size köle olmak benim için mübarek bir vazifedir. Veriniz o mübarek ellerinizi sadakatim namına öpeyim.

Bu sadakat teminatı lâfta kalamazdı : Gelsin Tayyardan dondurmalar.

Tayyar, büyük sadakatini bu klâsik ikram sistemile isbat etmesi üzerine, bittabi hadise de o anda yatışı vermişti.

Ahengi bu derece iyi olan arkadaşlar vazife dışında da, hemen her gece yaptıkları aile toplantılariyla, ayni neş'eyi devam ettirirlerken, benim aralarında, eşini kaybetmiş kumrular gibi yalnız yaşamamı doğru bulmadılar. Hazır bulunduğum her aile toplantısında, eksik olmasınlar, gerek aileleri, gerek kendileri olsun, hep bana münasip bir hâtun aramak gayretile çırpınıp dururlardı. O zaman ben, henüz toy denecek bir yaşta idim. Aile meclislerinde şahsıma taallûk eden bu kabil mevzular üzerinde konuşmaktan hicap duyardım. Tevali eden toplantılarda muntazaman bulunuyordum. Memuriyete intişabımdan beri, derin kas-

Gireson'da akşam

Güneş altın bir yüzük Gedikkaya'da,
Ve ılık bir seda denizde zaman,
Tatlı bir gülüşü, düzün, yokuşun,
Müjde kanadında bu an her kuşun.

Uzayan bir yılan dökülen her renk,
Sabah rüzgârındaki canlanan ahenk..
Bahar sümbüllenir, çiçekler güler,
Ve yeşil dallarda çifte bülbüller.

Nakşolur bu şehrin şekli derinden,
Bu rüya, güzel gül, bahçelerinden,
Ümitler bir daldır, arzular bülbül,
Bir ateş gibidir burda her gönül..

Şahap İnan

vetli uçurumuna yuvarlandığım gurbet ve yalnızlık, aile topluluklarına karşı içimde sönmez bir hasret ateşi tutuşturmuştu. Çalışma saatlerim dışında kalan, dilediğim gibi tasarruf hakkına malik bulunduğum boş vakitlerimi, ya bir avere serseri gibi tenha şehir sokaklarında geçiyor, yahut daracık otel odalarının kirli dıvarları arasında öldürüyordum. Topluluktan uzak yaşadığım hayatın bence tek bir manası kalıyordu: Daimi bir sükûn ve ruhumu bunaltan korkunç bir yalnızlık. İşte, ruhi hayatımda ben, böyle istirablarla kıvranırken, arkadaşlarım beni aralarına almışlardı. Zaman zaman ben de artık eski yabanilikten kurtulup, mensup olduğum cemiyetin, halimle mütenasip topluluklarına alışıyordum.

Bir toplantı gecesi idi. Arkadaşlar bana mutlaka gelmemi, ısrarla söyledikleri bir dostun ev adresini verdiler. Toplanacağımız ev tanımadığım bir yer değildi. Alıştığımız davetlerde ise, merasim, resmiyet gibi nezaket klişelerine çoktan vedâ ettiğimiz halde, bu davete hususi bir ehemmiyet atfedilmesi gözümden kaçmıyordu. Geleceğimi vadettim.

Akşamüstü eve gittiğim zaman, arkadaşlar beni geniş bir misafir odasına kabul ettiler.

Burası, aralarında benim o zamana kadar yüzlerini görmediğim kadın misafirler de bulunan insanlarla dolu idi. Takdim merasimini müteakip, koltuklardan birine iliştim. Afifane hal hatırdan sonra, şuradan, buradan konuşuluyordu. Dikkat ettim. Bir aralık sesler kesilir gibi oldu. Salonda bütün nazarları üzerime

toplayan garip bir hava başlamıştı. Ve ben, bu havanın tuhaf tesirleri altında buram, buram terliyordum. Fırsat buldukca gözümün ucu ile etrafı tetkik ediyordum: Hayret, herkes biribirine bakıyor, kaş göz işaretleri ile birşeyler anlatıyorlardı. Salonda sanki bir pandomima başlamıştı ve ben, bu geniş kadrolu sahnenin tek seyircisi vaziyetinde idim. Ne oluyordu, niçin benden gizli tuttukları bu garip anlaşmağa lüzum vardı ? . . Bu suallerin içimi bunaltan meçhullerini halle uğraşırken, Celâl ismindeki çok teklifsiz olduğum arkadaşla yüz yüze geldik. Müstehzi nazarlarını gözüme dikmiş sinsi bir tebessümle beni tetkik ediyordu. .

Çok sıkıldığımı, biraz çıkmak istediğimi - anlardan öğrendiğim pandomima lisanile, anlatmağa çalıştım. Halime acımış olacak, ağır ağır yerinden kalkarak, bana doğru gelmeğe başladı. Ve ben. bir mahlûk temaşa edilir gibi bütün nazarların üzerime çevrildiği salondan bu suretle kendimi dışarıya atabildim.

Başka bir odaya geçmiştik. Terlerimi kurulamağa vakit bulmadan, Celâl omuzlarımdan tuttu: İbrahim çok sıkıldın, dedi, fakat mükâfatını fazlasile göreceksin.. Kızdım, söylendim ve kendime gelir gelmez vaziyeti tahkike koyuldum. O aralık daha bazı arkadaşlar da yanımıza gelerek, meseleyi izah ettiler:

Bana çoktandır münasip bir kız arayorlarmış. Nihayet tanıdıklarının delâletile ehli namus, oldukca zengin birini bulmuşlar. Vaktiyle bir vilâyet defterdarı olan bir zatın bir tek kızı imiş.

Defterdar bir müddet evvel ölünce, kız annesile hayatta yalnız kalmışlar. Kız lise mezunudur. iki dairesini icara verdikleri yeni, büyük bir apartımanları vardır. Anlatıldığına göre, mühimce bir nakde de sahip olan bu kızcığaza bir çok talipler çıkmış, fakat otoriter bir kadın olan annesi, kayıtsız. şartsız kendi hakimiyetini kabul edecek terbiyeli, kumar, işret bilmez, hayatına başkalarının karışamayacağı fakir olsun, zararı yok fakat kainvalideye sadık olacak, memur bir damat aradığından müracaatların hiçbirine iltifat etmemiştir.

Dostların hatırına ben gelmişim. Bunu aralarında uzun uzadiye görüşmüşler. Ve benim bu yağlı kuyruğu, bittabi kaçırmıyacağımı (!) kabul ederek mes'eleyi tanımadığım diğer aracılar vasıtasile müstakbel kainvalideye açmışlar. Valide hanım, biraz evvel de söylediğim gibi, hakim, tam manasile inzibatcı ve Osmanlı bir kadındır. Günlerce düşünmüş. Hakkımda lûzum gördüğü arizamik tahkikatı icra ettikten sonra, damad namzedini görmek istediğini ferman buyurur. Hazırlıklar yapılır. Randevü mahalli kararlaştırılır. Fakat, bütün bu olan bitenlerden benim haberim yoktur. Nihayet, herşeydan bihaber, saf ve afifane niyetlerle icabet ettiğim toplantıda tetkike arzedilirim.

Anneme

- Ölen anneme ağıt -

Şu gurbet ellerde yalnız gezerim;
Kustuğum alkanlar içre yüzerim;
Talihsiz başımı taşla ezerim,
Seni görmek için taşarım anne...

Günlerce ağladım, bir an durmadan;
Adımı, sanımı kimse sormadan,
Derdime bir derman bile bulmadan
Ah Anne... diyerek coşarım anne...

Yadeller çok fena; çekenler bilir.
Bir derdim gitse de bin derdim gelir;
Aklıma sayısız heyülâ gelir,
Dağları, taşları aşarım anne...

Ay aydın, yol belli; hep ayan, beyan..
Yalnız ben değilim günleri sayan;
- Gel yavrum. diyerek feryadıfigân
Açtığın kucağa koşarım anne...

Hayri Seçkiner

Ben, öğrendiğiniz şekilde salonu terkettiğimde, kainvalide ve kerimesi hanımlar henüz teşrif etmemiş bulunuyorlarmış. Hadiseye ıttıla kesbedince, bittabi tepem attı. Şapkamı, pardösümü aldım. Çıkmağa koyulurken, dostlarım kadınlı, erkekli yolumu kestiler. Her kafadan bir ses çıkıyordu. O anda ben ne zavallı bir mevkie düşmüştüm? İç alemimi tahlile koyulursam, bu hayli entresandır ve çok uzun süreceğinden korkarım. Sadece ürperiyordum. Lâkin haz veren bir ürperişdi bu. İçimde, iki sevgilinin, uzun hasret yıllarından sonra kavuşmalarının o mübarek heyecanları kaynaşıyordu. Mantık ve muhakemem beni derhal bu toplantıyı terke mütemadiyen cebrediyordu. Bu hükümlerin tesirine ram olurken içimden yükselen, serhoş edici tatlı bir meltem havasının asabımı saran, uyuşturucu kuvveti altında ben, zebun oluyor, yürüyüp gitmek için muhtaç olduğum iradeyi kendimde bulamıyordum. İçimi dolduran arzunun şiddeti, nihayet mantığıma galebe çaldı. Ve ben o anda, aklı selim, iz'an, mantık ve muhakeme mefhumlarının dışına çıkmış ve bir tabiat adamı olmuştum. Hiç bir şey düşünemiyordum artık. kafamı iflasa götüren tabii sevkinin, iç arzularımın mukavemetine teslim olmuştum. Şimdi, tıbkı bir acayip müze mahlûku gibi salona, teşhir edilmeğe gidiyordum.

İrademi zelzeleye uğratan, bu sersem edici tereddütler içinde bocalarken, dışarıda bir telaş başladı. Konuşmalar oldu. Nihayet

sokak kapısının açıldığını duydum. Biraz sonra yanımıza gelenler beraberimde iki ihtiyar hanımla kainvalidenin teşrifini müjdelediler. Valide hanım Kerime hanımı getirmeğe lüzum görmemişlerdi. Çünkü o bir iç güveysi arıyordu. Damadın gelini görmesinden evvel, kainvalidenin güveyi beğenmesi lâzım değil miydi?

Yeni misafirler büyük salona alındılar. Kısa bir istirahattan sonra bir kaç kadın ve erkek arkadaşın refakatinde salona girdik. Yeni misafirlere birer birer takdim edildim. Kain valide ile karşı karşıya oturmuştuk. Havadan sudan bahsolunurken, o mütemadiyen beni tetkik ediyor ve arada bir bana sebebsiz, lüzumsuz şeyler soruyordu. Gecenin birine kadar sohbet devam etti. Bu müddet zarfında ben, mahcub bir gelin durumundan kurtulup, can attığım hürriyet havasını bir türlü bulamadım.

Dağılma zamanı gelmişti. İlk misafirler son gelenleri kapıya doğru, ağır aksak yolcu ediyorlardı. Müstakbel kain valide, medhale doğru kendisini takip eden Kalabalığa döndü. Birşey arıyor gibi idi. Ayaklarının ucuna kalkarak boyunu yükseltti. Sağa döndü, sola baktı. Aradığını bulamayınca ismimi telaffuz etti. Demek beni arıyordu? Arkadaşlar salonun kapısında kaldığımı görünce beni karga tulumba eder gibi yanına götürdüler. Parmakları ağır elmaslı altın yüzüklerle süslü, damarları morarmış elini dudaklarıma doğru uzattı:

— Allaha ısmarladık, bey oğlum. Dedi.

Dudaklarıma doğru uzanan bu eli sıkarak, iltifatlarına teşekkür ettim.

O gece gözüme uyku girmemişti. Ruhum sıkılıyor, içimde hürriyti gasbedilen insanların boğucu istirabını duyuyordum. Sabah olunca hemen kaleme sarıldım ve valide hanıma şu manada kısa bir mektup yazdım:

Muhterem hanımefendi;

Mahiyetinden haberdar edilmediğim bir mes'eleye karıştırıldığımdan dolayı müteessirim. Gerek yaşımın müsaadesizliği, gerekse daha bazı sebebler dolayısile, henüz evlenecek vaziyette olmadığımı takdir buyurursunuz. Bu vesile ile hakkımda gösterilen teveccüh ve alâkaya arzı teşekkür ederken, malûmatım dahilinde vuku bulmuyan müracaat keyfiyetinden mütevellit mes'uliyeti dostlarımızın iyi niyetlerine bağışlamanız istirhamını derin hürmetlerime terdif eylerim. Hanımefendi...

(E) şehrinden ayrıldıktan sonra, aldığım mektuplarda arkadaşlar valide hanımın beni daima yadetdiğini yazar dururlardı. Çok seneler oluyorki, ne arkadaşlardan bir haber, ne de artık valide hanımdan selâm almıyorum.

Acaba aradığı damadı buldumu ?..

NATURA

Yazan : Dr. Abdulkadir Arı

Günlük hayatımızda yapı ve görünüş itibarile pek çeşitli insanlara rastlarız. Bunların renk, biçim şekil, boy ve besileri kat'iyen bir birine uymaz. İç organlarının teşekkül tarzı, çalışma (fijioloji) de çeşitli durum arzeder. Namütenahi denecek derecede göze çarpan bu çeşitlenme hali Mendel Kanunlarında yazılı olan Kromozoma'lardaki gen'lerle izah edilir. Atalik yani atadan evlada geçen bütün vasıflar arasında sıskalık, şişmanlık, zeka aptallık, boy, renk, güzellik, çirkinlik, hatta ahlakı ve insani ruhi durum (ufak defek farklarla) evlada geçer. Bunların bir kısmı bakım, tahsil, terbiye ile düzeltilsede, esas bozukluk çekirdekte mevcut olduğundan müsait alan bulunca tepki yapar. İşin enteresan taraflarından biride şudur. Bir ailenin çocukları arasında hep zeki ve ahlakı yüksek kimseler bir kaç göbek devam etmiş olabilir. Günün birinde, halis sağlam ve temiz bilinen bu asil âileden asıl zade yerine tezek zade dünyaya gelir, yimediği helva kalmaz. Bunun aksi yani basit rasgele bir âileden dâhîler, âlimler vatan sever kahramanlarda gelmiştir. Bu harikulade neticeler insan yavrusunu yapacak olan erkek ve dişi yumurtalardaki Kromozamo genlerinde uyku halinde gizlidir. Kromozomanın her bir Kromatin çekirdeği adeta ayrı bir kudreti kuveti saklıyan hususi birer atomik bomba gibidir.

Bu çekirdeklerin hangi şartlar altında, nasıl ve ne suretle hareket ettikleri kat'iyetle bilinememektedir. Bu konuda tetar kurbağa yumurtaları üzerinde enteresan deneyler yapılmıştır, fakat hayatın formülü üzerinde önemli hiç bir değeri olamamıştır.

İşte naturanın esası bu hayâti genlerden ileri geliyor. Ayni yaş ayni ağırlık ayni boyda iki adam arasında her bakımdan müthiş farklar vardır. Mesela birisi besli gürbüz gösterişli olduğu halde, diğer sıska yapılı olan bir adamdan her bakımdan geri olabilir. Sıskalık bir hastalık değil, sindirim bozukluğuna bağlı bir nevi naturadır. Akraba evlenmelerinde Mendel Kanunlarına göre büyük hatalar vardır. O âilenin fena

tarafları mütemadiyen tekrarlanır ortaya naturası bozuk evlatlar meydana gelir. Çelimsiz, aptal, çarpuk, curpuk, ikide bir hastalanan işe yaramaz insanlar âilenin başına bela olmağa başlar. Mal, para dışarı gitmesin derken, sar'a, histeri, mani, melankoli, psikopat, nihayet bunaklıktan tutta katil, cani, esrar keşliğe kadar giden bir insan tipi meydana gelir. Yahudilerde akraba evlenmeleri yüzünden saydığımız natura bozuklukları çoktur. Onların patlak gözlü, matra burunlu, seyrek pis dişli, biçimsiz suratlı, anormal yapıda olmaları bundandır.

İnsan yavrusu doğduğu günden itibaren tabiatla savaşır, bu savaşma kabiliyeti büyüdükçe artar. Eğer naturası bu bin bir çeşit olaya karşı gelemiyorsa o cevab ölümlerden ölüm beğenmek zorunda kalır. Meselâ; birisi akşama kadar yagmur altında kalsa, hemen soğuk alır ölür. Diğer aynı görünüşte başka birisi bu türlü hava deyişmesine günlerce göğüs gerer hiç bir şey olmaz. Netice itibarile burada yapılacak mühim iş şudur: Çocuk hangi tip naturada olursa olsun tabii tesirlere (rüzgâr, soğuk, sıcak, kar, fırtına, yorgunluk...) alıştırmak y a n i ölçülü, metotlu spor yaptırmak lüzumu vardır.

Doğuştan mükemmel olan bir natura ihmal, bakımsızlık, sefalet, sefahat, her türlü suistimal yüzünden bozulur, o mükemmel kabiliyet on p a r a etmez hale gelir.

Bunu mektep ve aile el ele vererek birlikte başarabilir sağlam milletlerde bu iş mükemmelen başarılmıştır. Dünyaya meydan okuyan Almanya gençliği tabiata uygun ilmi metotlarla yetiştirilmişti.

Bu gün dünyanın her yerinde gücü kuvveti görülen Amerika ve İngiltere milleti insan sağlığını ve onun nasıl korunacağını, sağlam naturalı gençliği yetiştirmesini ön plâna almış herkesi hayretler içinde bırakan milletler olmuşlardır.

Dr. Abdülkadir Arı

Genç istidatlar :

Hasret çekerken

İ. E.

İncecik belinle o güzel yüzün
Gonca dudağınla o tatlı sözün
Yay gibi kaşınla o elâ gözün
Bukleli saçların çıldırtır beni.

Alçacık boyunla o yürüyüşün
Narin Vücudunla o süzülüşün
Benimle küsünce o düşünüşün
Edalı sitemin öldürür beni.

A. R. E.

Her çocuk vatandan bir parçadır.

Ç.E.K. Genel Merkezi

İKTİSADİ MESELELER

Yazan : *İsmail Hakkı Soyer*

Dünya yüzündeki memleketler ve milletler içinde iktisadi ve içtimai yaşayış ve ahlâki temayyüller bakımından İsviçre ve İsviçrelilerin müstesna bir mevkileri vardır. Orası tam bir demokrasi hürriyet; emniyet ve refah memleketidir. Zaten : (Hürriyet olmazsa emniyet olmaz, emniyet olmazsa sây olmaz) diye meşhur bir düstur da vardır. Bu düsturun realitelere uygunluğunu İsviçrenin ve İsviçrelilerin hayatında pek bariz bir surette bulabiliriz. Orada hürriyet emniyeti, emniyet refahı doğurmuştur. Bu memleketin ekonomisi hakkında bilgi edinmenin faydalı olacağı düşüncesile "İsviçre Bankaları Birliğinin„ 1947 hesap yılı alelâde hissedarlar heyeti umumiyesine sunulan i d a r e meclisi raporunu aynen tercümesini veriyoruz:

Son sene içinde bir taraftan siyasi gerginlikler ve sosyal kavgalar, diğer taraftan kışın şiddetli ve uzun olması; sonra kuraklığın mucip olduğu kararlar ve nihayet enfilâsyon alâmetlerinin vehamet kesbetmesi, iktisadi muvazenenin teessüsüne engel olmuştur. Endüstri cihazının sağlam kaldığı memleketlerde mal istihsali artmakta devam etmiş ve beynelmilel emtea alışverişi kezalik memnuniyet verici bir tarzda inkişaf etmiştir. Bununla beraber İngiltere tarafından Streling lirasının tebdil kabiliyeti biraz sonra tekrar tesis edilmek üzere ilga edildiği zaman ithalâtta Avrupanın muhtelif memleketlerinde açıkca ken dini gösteren sağlam para fikdanı, ithalâtta olduğu kadar istihlâkta da bir azaltmaya sebep olmuş ve aynı sebeple beynelmilel emtea mübadelesinde de bir keşmekeş husule getirtmiştir ki bu hal bizim memleketimizide müteessir etmiştir. Ver mükellefiyetlerinde devamlı bir vahimleşme ve bütün ekonomi branşlarını ezici bir devlet bürokrasisine esir eden ağır devlet masrafları; şurada veya burada şahsi teşebbüs cesaretini kırmış ve mal istihsalini pahalılaştırmış ve gevşetmiştir. Bir ekonomi uzun müddet istihsal etmek arzu etmediği veyahut muktedir olmadığı miktardan fazla istihlâkta bulunduğu nisbette basit para maniplâsyonları veya resmi kontrollarla bir enfilâsyonu önlemek imkânsızdır. Keza İsviçrede geçen devre zarfında fiatlarla işçi ücretleri yeni bir yükseliş arzetmiştir. Fiatların v e ücretlerin yeniden artmasını önlemek mümkün olmuyor. İsviçre halkının b i r çalışma pahasına meydana getirdiği tasarrufun hakiki değeri, bir kaç seneden beri artık devamlı bir şekilde azalmaktadır. Bilhassa ihtiyarlık ve Suuivant sigortasının ihdasın-

— DEVAMI GELECEK SAYIDA —

19 Mayıs 1919

Köhne bir tekne ile Karadenizin şen, kıvrak, mavi dalgalarıyle çalkalanan koyuna bir bahar sabahı atılan Mustafa Kemâl paşanın milletini o karanlık, feci, esaret günlerinden kurtarmak için Samsuna ayak bastığı 19 Mayıs-1919 günü cihanda eşi bulunmayan başbuğumuzla kucaklaşarak onun komutası altında her tarafımızı yılanlar gibi saran bağları parçalayıp, harekete geçtiğimiz gündür.

Birinci cihan harbinin 4 yıl süren çetin savaşları sonunda müttefiklerimizin yenilgisi üzerine şartları ağır bir mütareke imzalamak zorunda kalmıştık. Bu savaşın uzun seneleri içinde millet aç ve susuz bir halde iken bu hale sebep olan, sarayların süslü duvarları içinde soysuzlaşarak birer zülum ve ahlâksızlık numuneleri olan sultanlar kaçmışlar; saltanat mevkiinde bulunan vatan ve milletle hiçbir alâkası kalmamış olan Vahdettin şen ve mes'ut yuvaların - harp sonu - hüzün dolu haliyle, masmavi gökleri ve cennet gibi ovalariyle güzel Anadoluyu (tahtını elinde tutabilmek için) feda edip, alçakca tedbirler almada. Ordunun elinden silâh ve cephanesi alınmış, itilâf devletleri istedikleri yeri zaptediyorlar. İstanbul, Adana, Urfa, Maraş, Antep, Antalya, Konya, Merzifon, Samsun sokakları düşman çizmesi altında kirlenirken memleketimizin her yerinde ecnebi memurlar aleyhimize faaliyette. O muazzam Osmanlı İmparatorluğu çökmüş, bir avuç Türkün barındığı küçük bir yerden başka her yer zaptedilmiş. Bununla beraber buraları da elde etmek için uğraşıyorlar.

İşte bu vaziyet karşısında Atamızın iradesini çelikleştiren kudret "Türk milletine olan büyük inancıydı„ Milletin Atasına kalpten bağlanması bu inançla birleşince olmayacak işleri başaran kuvvet doğdu. Bu kuvvet 19-Mayıs-1919 da Samsun sokaklarından Erzurum Sıvas, Ankaraya doğru akmağa başladı. Bu korkunç ve kızgın sel gittikçe büyüdü, büyüdükçe hızlandı, hızlandıkça kuvvetlendi ve önüne geçilemiyecek bir âfet halini aldı. Çünkü o, hızını Türk kanından almıştır. Bu kükreyen ses ilk hedefini Akdeniz de buldu.

Her yıl Türk Gençliği; Atasının kurduğu mes'ut vatanda bayramını bahar çoşkunluğunu kalplerinin çoşkunluğu ile karıştırarak kutluyor ne mutlu bize ki: Dünyadaki dahilerin en üstünü olan ebedî şefimiz Atatürk'ün aydınlattığı kurtuluş ve yükseliş yolunda Millî Şefimiz İsmet İnönüyle beraber inanmış ve azmetmiş olarak ilerliyoruz.

Ölümü kalplerimizi parçalayan atamız senin manevi huzurunda hürmetle eğiliyoruz. Sen rahat uyu, Ebedî Şefim Atatürk: İlâhi varlığın önünde and içeriz ki Bizim yılmaz azmimiz, kudretimiz, imanımız ilerde karşılaşacağımız her zorluğu en kısa bir zamanda halledecektir. Bize emanet ettiğiniz mukaddes Türkiye Cumhuriyetini dünyanın sonuna kadar koruyacağız. Topraklarımıza göz diken alçaklar bilsinler ki: Babalarımızdan kalan barut kokulu silahlarımız ve kanlı süngülerimiz daha nice Sakaryalar, nice İnönüler yaratacaktır.

Millî Şefim İnönü: Karadenizin dalgalarından daha gür bir sesle haykırıyoruz ki: Dedelerimizin kaniyle sulanmış ve Ebedî şefimizin kalbi çarpan bu toprakları senin işaret ve emirlerinle, Atamızın emanetini, ebediyete kadar omuzlarımızda taşıyacağız.

Abdullah ERDEM